

תקונא תניינא - קלט ע"א

השלכה (לרוח המת) לעלות לעולם הבא, ומשום שהיא יום הכפורים, אסור בנעילת הסנדל) הנה האש והעצים ואיה השה לעלה. יצא קול ואמר, מששת ימי בראשית נברא לעקדת יצחק.

משום שאין קרבן שמבטל מגפה בעקדת יצחק, שנאמר בו ויעקד את יצחק בנו, נקשרה מדת הדין (מלאך המות) ונעקד למעלה, ולא היה לו רשות לקרב לבית דין הגדול, שהוא גבורה, לתבע דין, והעקדה של פאן מועילה לגלות, שהיה עתיד להרג משיח בן יוסף, וקול יצא מאותו זמן אל תעש לו מאומה, משום שהתגברו רחמים על דין, וסוד הדבר - הושיעה לו ימינו, ואחר כך זרוע קדשו, שגבורה הימין על השמאל.

כשמתגברת הטפה של הזכר על הטפה של הנקבה, הוא בן, הוא ודאי רחמים, אבל כשמתגברת טפת הנקבה על הזכר, היא בת והיא דין, וסוד הדבר - זכר ששולט על נקבה גורם ששולט הימין על השמאל, ויצאו ישראל ברחמים ולא בדין, וזהו פי גבר עלינו חסדו, וסוד הדבר - בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובשם של הקדוש ברוך הוא, יהו"ה רחמים, אדנ"י דין, וכששולט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י, הוא רחמים, וכששולט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה, הוא דין, וסוד הדבר - אדנ"י אלהי"ם בחזק יבא, בתקף הדין, ובזה עקדת יצחק שנעקד לפני אביו ומסר עצמו למיתה כדי שינצל משיח וישראל שלא מותו, ולא עוד, אלא שאפלו אם ישראל יהיו עובדים

קמי אבוי, ומסר גרמיה

ורזא דמלה (ועל אלן תלת גלגולין אתמר (שיר ז ב) מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב, (רות ד ד) וזאת לפניך דא אימא עלאה עלמא דאתי, דבר אחר לגביה צריך חליצה, והרא הוא דכתיב (שמות ג ה) של נעליך וגומר, ואם לאו לית לון רשו לרווחא רמתא (ג"א לרווחא דמיתא) לסלקא לעלמא דאתי, ובגין דאיהי יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל), (בראשית כב ז) הנה האש והעצים ואיה השה לעלה, נפק קלא ואמר משית יומי בראשית אתברי לעקדה דיצחק.

בגין דלא אית קרבן דבטיל מותנא בעקדה דיצחק, דאתמר ביה (שם) ויעקוד את יצחק בנו, אתקשר מדת הדין (מלאך המות) ואתעקד לעילא, ולא הוה ליה רשו לקרבא לבי דינא רברבא דאיהו גבורה, לתבעא דינא, ועקדה דנא מועילה לגלותא, דהוה עתיד לאתקטלא משיח בן יוסף, וקלא נפיק מההוא זמנא (שם) אל תעש לו מאומה (שם יב). בגין דאתגברו רחמי על דינא, ורזא דמלה (תהלים צח א) הושיעה לו ימינו, ולבתר זרוע קדשו, דגבר ימינא על שמאלא.

בר אתגבר טפה דדכורא על טפה דניקבא איהו בן, רחמי איהו ודאי, אבל פד אתגבר טפה דניקבא על דכורא, בת איהי ודינא איהי, ורזא דמלה דכורא שליט על ניקבא גרים דשליט ימינא על שמאלא, ויפקון ישראל ברחמי ולא בדינא, ודא איהו (תהלים קיז ב) פי גבר עלינו חסדו, ורזא דמלה (ישעיהו סו ז) בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובשמה דקודשא בריך הוא, יהו"ה רחמי, אדנ"י דינא, פד שליט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י רחמי איהו, וכד שליט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה דינא איהו, ורזא דמלה (שם מ י) אדנ"י אלהי"ם בחזק יבא, בתקיפו דינא, ובדא עקדה דיצחק דאתעקד